

مصطفی صانعی

کارشناس ارشد مدیریت سوانح

مدیریت تجمعات مردم محور در سفرهای نوروزی

با نگرش بر شرایط اضطراری

نوروز فرصت مناسبی است تا با بهره گیری از طبیعت زیبای بهاری بتوان روح و روان را شادابی و نشاط مضاعف بخشید و به بهانه حضور در طبیعت و دید و بازدیدهای خانوادگی به سفرهای کوتاه و یا بلند مدت رفت. مراکز بازدید تفریحی، تاریخی، تجاری و زیارتی و طبیعت گردی نقطه ی عطف این سفرها می باشد که با عنوان نقطه ی تجمع شناخته می شود. این نقاط تجمع خود به خود مفهوم امنیت و ایمنی را به همراه داشته و موجب می شود که با توجه به وسعت منطقه ی پذیرش، بر تعداد مهمانان نوروزی افزوده شود، مهمانانی که یا برای استراحت در منطقه مستقر شده اند و یا برای دید و بازدید و تفریح. نکته حائز اهمیت این است که واقعا آن منطقه چقدر از ایمنی برخوردار است؟ برای ادامه مطلب بایستی به چند نمونه و مثال اشاره نمود:

مثال اول: نوروز ۹۵ در ساحل یکی از شهرهای جنوبی کشور، در لحظه ی بسیار کوتاه، موج های بلندی از دریا به سمت ساحل وارد شدند و تعدادی خانواده را غرق کرد و خودرو و چادرهای اسکان آنها را از بین برد. مثال دوم: علیرغم هشدارهای هواشناسی و اعلام عمومی از رسانه ها مبنی بر ورود برهاری باران زا به منطقه ای در شمال کشور، اما تعدادی خانواده در کنار رودخانه مستقر شده که به ناگاه درگیر سیلاب می شوند و متأسفانه چند خودرو به همراه سرنشینان آنها مفقود و پس از مدتی پیکر بی جان آنها زیر لایه های گل و لای پیدا می شود.

مثال های از این قبیل بسیار زیاد است و نتیجه آنها معمولاً جراث، آسیب و در شدت های بیشتر، مرگ است. رخدادهایی که شرینی و حلاوت طبیعت بهاری را

به واقعه ایی تلخ تبدیل می شود و بعضا جبران ناپذینند. آنچه که در مثال های بالا به طور مشترک مشاهده می شود، وجود خطرانی است که ذاتا وجود دارند و می توانند به درجه وقوع نرسند، از طرف دیگر وقوع رویداد را نیز می توان مشاهده کرد که در اینجا مثال های ارائه شده با وقوع ناگهانی بودند؛ چرا که وقوع ناگهانی مخاطرات، همیشه بدین گونه است که موجب غافلگیری شده و اثر تهدید را بیشتر نمایان می سازد. اما راه چاره چیست؟ باید به این نکته اشاره شود که رخداد یک مخاطره که در شدت های کم آن را با نام حادثه و اتفاق می شناسیم تشکیل شده است از مجموعه شرایط ناایمن، وضعیت های ناایمن یا اعمال و رفتار ناایمن و اگر بخواهیم از وقوع خطرات جلوگیری کنیم بایستی این شرایط را شناسایی و برای رفع آنها اقدام نماییم یا موقعیت و شرایط ایمن تری را انتخاب نماییم تا شاهد وقایع تلخ و ناگوار نباشیم، نگاه پیشگیرانه به موضوع بسیار ساده تر، کم هزینه تر و البته لذت بخش تر خواهد بود و پیشنهاد اصلی ما بر این اصل استوار است تا خطری به وقوع نرسد.

حاشیه جاده ها اعم از پارکینگ و شانه جاده، زیر دکل های برق فشار قوی، حاشیه نقطه صفر ساحل رودخانه و دریا، نقطه صفر خط القعر دره ها و موارد ایچنین از جمله مکان هایی هستند که ذاتا خطر را در خود به صورت نهفته دارند و قرار گیری در آنها برای اسکان و استراحت و به خصوص استراحت شبانه پیشنهاد نمی شود.

اخبار هواشناسی را به طور دائم از رادیو و شبکه های اطلاع رسانی رسمی پیگیری نمایید. پیش بینی های

اعلام شده را مد نظر قرار دهید و نسبت به هشدارهای اعلام شده حساس باشید و واکنش مناسب نشان دهید. تاکید می شود، صاف بودن هوا دلیل قانع کننده ای برای استقرار در کنار رودخانه یا ساحل آرام نخواهد بود، چه بسا بارش های رگباری در بالادست رودخانه در حال وقوع است و به ناگاه حجم زیادی از آب به سمت پایین دست رودخانه در حال حرکت باشد.

اگر به موضوع بحث مگاه بدبینانه داشته باشیم، ممکن است زنجیره ی شرایط و اعمال ناایمن دست به دست همدیگر داده تا نهایتا خطر به مرحله وقوع برسد، این شرایط که موقعیت اضطراری نام دارد پاسخ های فوری را می طلبد. پاسخ هایی که توسط تیم های عملیاتی مستقر در پایگاه های خدمات رسان انجام می شود، اما بعضا با توجه به حس همنوع دوستی و کمک های مردمی و در ابعاد وسیعتر حس کنجکاوی، موجب می شود خودرو مسافران و عابرین، نزدیک صحنه های رخ داده است خود را به نقطه ی صفر حادثه برسانند، و این عوامل خود موجب کند شدن حرکت خودروها شده و در بسیاری از موارد موجب تاخیر در رسیدن نیروهای امدادی به صحنه می شود. بهترین کمک به آسپ دیدگان در این شرایط، رساندن کمک های فوری نیروهای متخصص و عملیاتی آموزش دیده است که با تجهیزات خود می توانند اتریخشی و کارایی چند برابری را داشته باشند، لذا در صورت وقوع خطرات و کند شدن عبور و مرور، بایستی اندکی صبر پیشه کرده و با باز نگه داشتن مسیر نجات برای خودروهای امدادی، کمک های بیشتر و سریعتری را به صحنه حادثه اعزام

نمود. در این شرایط تاکید می شود خودرو خود را به سمت راست جاده هدایت کنید، تا یک مسیر دسترسی به نقطه صفر حادثه باز بماند. این مسیر برای سبقت گرفتن سایر خودروها نیست، بلکه مسیر دسترسی خودروهای نجات است که در دنیا از آن به عنوان مسیر نجات تعبیر می شود. نکته ی دیگری که باید به آن اشاره شود این است که صحنه های حادثه می تواند خطرات ثانویه دیگری را از جمله، انفجار، آتش سوزی، سقوط و ... در خود به صورت نهفته داشته باشند، لذا سعی کنید به صحنه نزدیک نشوید، اگر با توجه به تخصص و مهارت شما امکان کمک رسانی وجود دارد، خودرو خود را در نقاط دورتری از صحنه پارک نمایید و با اجازه مقام های عملیاتی در صحنه کمک های امدادی خود را ارائه نمایید.

در آخر بپید اشاره شود که وضعیت به وجود آمده در صحنه های حادثه می تواند با خسارات ناگوار مالی، جانی و زیست محیطی باشد، گرفتن تصویر و انتشار فیلم و عکس های آن در فضای مجازی نه تنها کمکی به آنها نخواهد بود بلکه باعث می شود ازدحام و تجمع ایجاد شده، اثرات رویداد را به لحاظ کندی در ارائه عملیات در صحنه آسیب بیشتر کند. از طرف دیگر با نگرفتن تصاویر از صحنه های حوادث، امانتدار حریم خانواده های آسیب دیده باشیم.

امید است نوروز ۹۷ شروع سالی سرشار از خیر و نیکی ها برای مردم عزیزمان باشد و با رعایت موارد ذکر شده، سهم کوچکی در فرهنگ غنی ایرانی داشته باشیم.

سر شیفت های ایستگاه شماره ۲

سعید قربانپور
(مسئول ایستگاه)

امامقلی اسکندری

موسی دهقان

آموزش و پیشگیری؛ رأس فعالیت های سازمان در سال ۹۶

اجرای بیش از ۳۰ مانور آموزشی-عملیاتی با مشارکت ادارات، سازمان ها، نهادها، شرکت ها و موسسات، حضور فعال در مدارس و میزبانی از مهدهای کودک جهت آموزش دانش آموزان و نونهالان دیگر اقدام موثر سازمان آتشنشانی در حوزه آموزش بوده است.

همچنین در سال ۹۶، یک دوره آموزشی برای داوطلبان برگزار شد. تهیه و تولید انواع اقلام تبلیغاتی و آموزشی از جمله بنر، تراکت، بروشور، فیلم، کلیپ، کتابچه و... نیز با توجه، تنوع و کیفیت بالاتر نسبت به گذشته توسط واحد پیشگیری و روابطعمومی سازمان انجام گرفت. بازدید ایمنی از اماکن و مراکز مهم شهر نیز مسئله مهمی بود که به صورت جدی پیگیری شد. خوشبختانه همین فعالیت ها و تلاش ها، در کوتاه مدت منجر به کاهش آمار حوادث و خسارات در شهر کازرون در شش ماهه اول سال ۹۶ نسبت به مدت مشابه سال ۹۵ شد و امید می رود در بلندمدت نیز، تبدیل شدن شهر کازرون به عنوان «شهر ایمن» را برای شهروندان به ارمغان بیاورد.

انشاءالله در سال آینده نیز این فعالیت ها به صورت جدی تر و با برنامه ریزی های جدید ادامه خواهد یافت.

نقش تاثیرگذار آموزش و پیشگیری بر هیچ کس پوشیده نیست. آموزش و پیشگیری در واقع از یکدیگر جدا نیستند، بلکه مکمل یکدیگرند. در همین راستا سازمان آتشنشانی و خدمات ایمنی شهرداری کازرون، مقوله آموزش و پیشگیری را در رأس برنامه ها و سیاست های خود در سال ۱۳۹۶ قرار داد. بر این اساس طبق برنامه ریزی های انجام شده در سازمان، آموزش و پیشگیری به طرق و شیوه های مختلف در دستور کار قرار گرفت. تهیه و توزیع بروشورها، بنرها و تراکت های آموزشی در بین مردم و در فضای مجازی، برگزاری دوره های آموزشی پیوسته، برگزاری سمینارهای آموزشی تخصصی، اجرای مانورهای آموزشی-عملیاتی و همکاری با ادارات، سازمان ها، نهادها، شرکت ها و موسسات در این دو مقوله از جمله این موارد و شیوه ها است. برگزاری پنج سمینار تخصصی با موضوعات «ایمنی در خانه»، «ایمنی در محیط کار»، «صول و مبانی پایه ریزی مدیریت بحران»، «هبانی مدیریت بحران» و «بلایای طبیعی، چالش ها و راهکارهای مدیریتی» برای اولین بار در تاریخ سازمان آتشنشانی کازرون که با استقبال گسترده علاقمندان و مخاطبان، از جمله مهم ترین اقدامات سازمان آتشنشانی در سال ۹۶ محسوب می شود.

سر شیفت های ایستگاه شماره ۱

حامد پیشنگیان
(مسئول ایستگاه)

کاظم زارع

امین دهقانی